

1 TIMOTEO

Timoteodih ã túyat túutat

¹ Weém, Pablo, meém Timoteodih* nin náodih wā daác wahna caá. Jwī íip Dios jwiítdih táibni, Jesúsjih ãih táini doonádih ī naáwát téutni wā jumna caá. Jwiítdih Jesús ã pebhboó ã ub bejat pínahdih jéihna, jwī wēi paina caá.

² Timoteo, meemdih Jesúih doonádih weemjéh wā bohénachah joinít, Jesúsdih ma jwíih jepahachah, wā wāuh panihni ma jumna caá. Dios jwī íip, jwī Maáh Jesucristobut oi jīgah ennit, ī teo wáaca naáh, ma táí jumat pínah niijná.

Bita ī yee bohéátdih Timoteodih ã yoobáát túutat

³ Macedonia baácboó jwī bej láa Éfeso tátchiboó juiibinit, biquína Jesúih doonádih yee bohénitdih jwī joyóp jī. Páant ī bohéátdih joinít, meemdih caán tátchidih wā cádahap jī, ī yee naáwátdih ma cádahat téutat pínah niijná.

⁴ Ī nəowā jon jātih moón ī jenah joyátjidih páantjeh ī bohénap jī. Ded pah ī naáwátji, ī wātnadibut ī bohénap jī. Queét pánih bohéna, míic líjanit, Dios jwiítdih ã wātat pah ī chājcap jī. ī jéiyatjihjeh bohéna, Diosboodih ī táí jenah joicáp jī.

⁵ Páant ī jumuchah enniji, meemdih chah wā wēp bohéát túutap jī, Jesúihwā bitadih ī oyat pínah, Diosdih ī táí jenah joyát pínah, dedé yéejat wihsan, yéejat peéh chājatdih ī úumcat pínahbut niijná.

---

* **1:1** Hch 16.1-3

6 Páant wā bohéátdih yohnit, oboh jumníoodíh ī míic wéhena caá.

7 Moisés ã wutatjidih bohénit jumíhna yuhna, ded pah ī bohéátdih queétjeh ī beh joicán caá.

8 Páant Moisés ã wutatjidih yoobópdih jwī bohénachah, túini wutat ã jumatdih jwī jéihna caá.

9-10 “Caán wutatdih jepahnitdih jwúub bohéát caá náahap”, jwī niíj jenah joicán caá. Obohjeéhtih, nin panih chajnitoodíh bohéát caá náahap: Dios ã wutatdih yap yohnit, yeejép chajnit, ī mánadih mao yohnit, bitadihbüt mao yohnit ī jumna caá. Yeej chajnit, neoná mícjeh, yaádh mícjehbüt yeej chajnit ī jumna caá. Cäacwādih ubnit, bitadih teo wáhat pínah níijná, queétdih jíib chaj wáhnit ī jumna caá. Yee naóhniit, túini bohéátdih yap yohnitbut ī jumna caá. Pánih chajnitdih caá Dios naawátdih bohéát náahap, ī túut náumát pínah níijná.

11 Caán bohéát caá Jesúih doonádih Dios weemdih ã bohéát túutup jí.

Dios Pablodih ã oijigah enat

12 Weém yeejép wā chajachah yuhna, “Pablo wā naawátdih ã tñi bohéipna caá”, niíj jenah joinít, jwī Maáh Jesúis weemdih ã níwip jí. Páant ã níwichah jéihna, “Túina caá”, caandih wā níijná caá. Páant ã níoni jumna, ãih doonádih wā bohénachah, ã wépatjih weemdih ã teo wáacna caá.

13 Páant ã níwat pínah jãtih, Jesúsdih jéih jwuhcan, caandih yeejép wā wéhenachah, ãih cäacwādihbüt yeejép wā chajachah yuhna,* caánboó weemdih ã níwip jí. Yeejép chaj jwuhna, “Yeejép chajna caá

---

* **1:13** Hch 8.3; 9.4-5

wā chājap”, wā niíj jenah joicáp jī. Páant wā jéih jwuhcah enna, peéh chājcanjeh, weemdíh āt oi jīgah enep jī.

14 Pánihna, jwī Maáh Jesucristo weemdíh bádí oinit, ā tái chājatdih jéihna, caandíh wā jepahap jī. Páñih jepahni jumna, ā oyatjīh bitadihbüt bádí wā oina caá.

15 Yeejépwā jwī jumuchah jéihnit, iiguípna jwī bejat déedih tái ubat túut niijná, Jesucristo nin baácboó āt dei jūuwáp tajī. Páant jwī naawát yoobópdih ā jumatdih nihat ī tái jéihye naáh. Weémboó bita chah yeejép wā jumüp jī.

16 Obohjeéhtih, páant yeejép chājni wā jumuchah yuhna, Jesucristo weemdíh peéh chājcan, āt jīgah enep jī. Páñih jīgah enna, weemdíh ā tái chājatdih jéihnit, bitabüt caandíh ī jepahbipna caá. Páñih jepahnit, Diosjeéh ā pebhboó páantjeh ī jumbipna caá.

17 Dios páantjeh jumni nihat cāacwādih chah maáh caá. Caán jwījeéh ā jumuchah yuhna, caandíh jwī en jucán caá. Caanjéh caá Dios. Biíh wihsan caá. Páant ā jumuchah jéihnit, jwiítdih yeó jáap jumat pah caandíh wēi naawát caá náahap. Páant tíi ā jumü nah.

18 Timoteo, wā wāuh panihni ma jumuchah, nindih meemdíh wā wātna caá: Jwiít Jesúíhwā waóhnitboó meemdíh jwī teo jāha uúbh láá, Táini Espíritu ā jéihyanachah, meemdíh jwī naóh yapanap jī. Páant jwī naóh yapaatjidih tái náhninit, Jesúíh doonádih wēp naóh bohéni ma jumü. Bita meemdíh joicánjeh yeejép ī chājachah yuhna, caandíh ma bohé cádahca bojoó.

19 Jesúsdih túi jenah joí cádahcan, yeó jáap jumat pah caandíh ma túi uúbá. “Dedé yéej chāyat jíib weemdíh ã wihsan niít”, niij jenah joyát túut niijná, mapí jumat pah, táinijeh ma jumúá. Biquína pánih jumcan, Jesúsdih itát cádahap tají.

20 Queét cádahnit poómpjeéh Himeneo, Alejandrojíh í jumna caá. Pánihna, jáantjeh nemépwá í maáhdih wāát wāhup jí, ded pah ã náahat pah queétdih ã chāyat pínah niijná. Queét yeejép í bohéátjidih cádahnit, í jwáub túut nūamát pínah niijná, caandíh wā wāhup jí.

2

Jesúíhwā míic wáacnit, ded pah í uúbát

1 Buu nin pah meemdihjeh wā jwíih naóhna caá, bitadihbüt ma bohéát pínah niijná: Yeéb Jesúíhwā míic wáacnit, nihat cääcwädih ñi uúbá, queétbüt Jesúsdih í jepahat pínah niijná. Pánih uúbhna, “Túina caá, Paá”, caandíh niijátbüt ã náahna caá.

2 Nihat maátadihbüt uébát náahap, míic mawat wihsan, Dios ã náahat pah chājnít, üih cääcwä í túi jumat pínah niijná.

3-4 Nihat cääcwä iiguípna bejnit déedih túi ubat túut niijná, ã wāúih túini doonádih joinít í jepahatdih Dios ã náah yacna caá. Páant bitadih jwí uúbáchah, bádí ã wéina caá.

5-6 Biícjeh tigaá Dios. Obohjeéhtih, jwiítboó yéejnit jumna, caán biícdih jwí jéih jumcan caá. Páant jwí jumuchah, nihat cääcwä úud jeñé Jescristojeh jwí yéej chāyat jíib ãt wan wāhup jí, Diosjeéh jwí túi jumat pínah niijná. Jesús ã wan

wāhatji doonádih Dios ã ñío láá cääcwađih ãt jéihya jwíhip jí.*

7 Jesús páant ã jumatdih wā naáwát pínah, judíowā nihcannitdih táini doonádih wā bohéát pínahbüt niijná, weemdih ã ñíwip jí. Yoobópdih meemdhíh wā naóhna caá. Wā yeecan caá.*

Neoná, yaádh ded pah ī chājat

8 Queét Jesúíhwā mäuná jumat yoobó míic wáacnit, biícdih uábhna, neoná yéejat cádahnit jumna, téihya aabánit, ī uábh naáh. Íijcan, míic jüihñat wihcanjeh uábh waáwát caá náahap.

9 Yaádhboó táinijeh yégueh ī dawá naáh, bita ī en ñinahcat pínah niijná. Tabit mácah jígojni ñih waó yoócnadih ī chājca bojo naáh. Bita ī wēi naáwát pínahdih bidcanjeh, bádí jíib jumni iigní tōpna, yégueh chónadibüt ī dawá bojo naáh.*

10 Queét yaádh ī tái chāja naáh. Pánih chājna, bitaboó queétdih jenah joiná, ī tái jígohatdih jenah joicán, ded pah ī tái chājatboodih ī jenah joibípna caá. Páant tigaá Dioíhwā yaádhdih náahap.

11 Míic wáacna, laihcanjeh, wēinit, bohéátdih ī tái joyó naáh.

12-14 Míic wáacnit, yaádh neonádih bohécan, ī wütca bojo naáh. Laihcan, táinijeh joí chāudnit yaádh ī jumna naáh.* Adándih Dios jwíih chājnit, caán táttimah, Evadih ãt chājap wüt jí, caandih teo wáacnih mi jumat pínah niijná.* Caánt Adándih wütnih pínah mit nihcap wüt jí. Nemép ã

* **2:5-6** Mt 20.28; Mr 10.45; Gá 1.4; Tit 2.14 * **2:7** 2Ti 1.11 * **2:9**
1P 3.3 * **2:12-14** 1Co 11.2-6; 14.34-35 * **2:12-14** Gn 2.7,21-22

yeenachah joiní Adán nihcah, Evaboó mit joyóp wʉt jĩ. Páant ã yeenachah joiná, Diosdih mit yap yoh jwíhip wʉt jĩ.*

¹⁵ Obohjeéhtih, yad wili Diosdih mi yap yoh jwíhichah yʉhna, yaádh ī wehdih tái en daonít, Diosdih tái jenah joí cádahcan, ãjeéh ī tái jʉmbipna caá. Diosdih cāacwādihbʉt oinit, ī tái chājachah, queétdih ã wẽi enbipna caá.

3

Jesúíhwā ī maáta ded pah ī chājat

¹ Buu, Jesúíhwā ī maátadih ded pah ī ñíwat pínahdih wā naóhbipna caá. Ded queétdih waóhni jumíhni táini tewatdih ã bidna caá. Caán yoobópdih tigaá.

² Jesúíhwādih waóhnit pínahdih ñíona, yeejép dooná ã wihtcat pínah niijná, nin pah jʉmnitdih ī ñíwi naáh: Det biíc wilidihjeh bíbohnitdih, tái jenah joinít, túinijeh mʉudíh waád jʉuwát túutnit, tái naóh bohénitdih ñíwat caá náahap.

³ Det máihcannitdih, míic maocannit, míic jãihcannit, dinero bádí bidcannit, cāacwādih túinijeh chājnitzih ñíwat caá náahap.

⁴ Pánih ñíonit, ī weha mána yaádhdih, ī wehdihbʉt yeejép niijcángeh tái wʉtnit ī jʉmʉ naáh.

⁵ Queétdih tái wʉtcan, Jesúíhwādihbʉt īta tái wʉtcan tagaá.

⁶ Jesúsdih jáap jepahni Jesúíhwādih waóhni ã jumca bojo naáh. Jáap jepahnidih ī waadánachah, “Weém chah jéihni caá”, ãta niíj jenah joi tágaá. Páant ã niíj jenah joyóchah, Satanásdih ã peéh chājat

---

* **2:12-14** Gn 3.1-6

pah māntih Dios caandíhbüt ãta peéh chāj tagaá. Satanás páant ã niíj jenah joyátji jíib, Dios ãt peéh chājap wut jí.

7 “Caán táí chājni caá”, Jesúsdih jepahcannitboó ï niijnídih maáh ï waadána naáh. Pánih táí chājni jumna, nemép ã náahat pah ã chājcah, caandíh dedé yeejép dooná ã wihcan niít.” *

Jesúíhwādih teo wáacnit ded pah ï chājat

8 Jesúíhwādih teo wáacnitjeéh waadát tāutnitdih níona, nin pah jumnitdih ï níwi naáh: Táí jenah joinítdih, ï nijját pah chājnit, máihcannit, jéihcha dinerodih uúbhccannitdihbüt níwat caá náahap.

9 Dedé peéh chājat wihcan, Dios naáwátdih táí jepahnitdihbüt níwat caá náahap.

10 Queét waádihnit ded pah ï chājatdih ï jwíih táí ene naáh. Pánih enat tátimah, yeejép chājcannit jumna, Jesúíhwādih teo wáacnitjeéh ï jumü naáh.

11 Í weha mána yaádhbüt nin pah ï jumü naáh: Túinijeh jumnit, obohjeh dooná naóhcannit, táí jenah joinít, máihcannit, ded pah ï nijját pah chājnit yaádh ï jumü naáh.

12 Jesúíhwādih teo wáacnit pínahdih níona, nin pah jumnitdih ï níwi naáh: Det biíc wilidihjeh bíbohnitdih, ï weha mána yaádh, ï weh, queétdih teo wáhnitdihbüt táí wutnitdih ï níwi naáh.

13 Páant ï níonitboó Jesúíhwādih ï táí teo wáacachah, bita queétdih ï táí wēi naóhbipna caá. Pánihna, táini doonádih, Jesucristodih ï jepahatdihbüt uúmcanjeh bitadih ï naóhbipna caá.

Dios naáwát ded pah ã jumat

* **3:7** Tit 1.6-9

14-15 Bütéhjeh ma pebhboó bejíhna caá wā chājap yuh caá. Obohjeeéhtih, “Bütéhjeh weém wāta bej jwuhcan caá”, niijnít, nin nūodih meemdih wā daác wahna caá, queét Jesúíhwā míic wáacnit, ded pah ī jumat pínahdih ma jéihyat pínah niijná. Jwiít Jesúíhwā Dios páantjeh jumniíhwā jwī jumna caá. Äihwā jumna, ã naáwát yoobópdih jumnidih jéihna, caandih jwīpí bohéna caá.

¹⁶ Jon jātih Jesucristoíh túini doonádih jwī jéih jwahcap jī. Páant jwī jéihcannidih baa Dios jwiítdih ã jéihyanap be. Nin pah caá ã jéihyaat:

Jwiít pahjeh Jesucristo át cääc jumap wat jí. Táini Espíritu caandih búdí teo wáacnit, yéejat wihcanni á jumatdih át júutup wat jí. Ángelwábut caandih ít enep wat jí. Á bohéát táutnitboó nihat baácdih moondih áih táini doonádih jwí bohénap jí. Páant jwí bohénachah, caán doonádih joinít, dawá caandih íjepahap jí. "Nihat baácdih moondih ni bohénáa", á nijját tóttimah, jeáboó Dios caandih át ub páuh laab béjep wat jí.

Caán naáwátdih jwiit nihat Jesúihwā jwí tāi jéihna caá.

4

Ded pah yee bohéát ā jʉmat

¹ Táini Espíritu nin pah jwiítdih ã jéihyana caá: Jesúš ã jwáub dei júawát pínah jātih, biquína ãih táini doonádih joinítji caandíh cádahnit, nemépwã ï yeeatdih ï joibípna caá.

² Pánih joinít, bitadih ī yee naáwáchah, queétbüt
ī jepahbipna caá. Pánih yee naóhnit, yeejép chājna

yuhna, “Weemdih yéejat wihcan caá”, ī niíj jenah joibípna yuh caá.

³ Nin pah ī niíj bohéipna caá: “Ni áa jumca bojoó. Jwī jeémát tūtcanni jeémátdih ñi jeémpca bojoó”, ī niíj wutbipna caá. Queét páant ī jeémát tūtcah yuhna, Diosboó jwī jeémát pínahdih wāhna, nihat-dih ã jeémát tūtna caá. Jeémátdih bíbohna, caandih “Túina caá, Paá”, nijját caá náahap.

⁴ Nihat Dios ã chājni túini caá.* Pánihna, ã wāhni jeémátdih ubna, caandih “Túina caá, Paá”, nijjná, yohcanjeh, tái wēi jeémát caá náahap. Bita ī jeémát tūtcah, queétdih ñi joyáh bojoó.

⁵ “Nihat wā wāhni jeémát ã túina caá”, Dios ã nijjátdih náhninit, “Nin jeémát ma wāhat túina caá, Paá”, nijjnít, ã wāhni jeémátdih wēi jeémát caá náahap.

Jesúíhwādih teo wāacnit ded pah ī jumat

⁶ Páant wā naáwátdih Jesúíhwādih bohéna, meém, Timoteo, caandih tái teo wāhni ma jumbipna caá. Jesucristoíh doonádih tái joiníji jumna, Dios naáwátdihbut tái jepahni ma jumna caá.

⁷ Diosdih jéihcannit ī jenah joyátjihjeh ī bohénachah joyáh bojnit, Dios ã weñat pínahboodíhjeh chāyat caá náahap.

⁸ Ded ãih bácahdih ã wēpanachah, ã túina caá. Obohjeéhtih, ãih bácahdihjeh nihcan, ãih caolihdih ã wēpanachah, chah ã túina caá. Pánih caolihdih wēpana, nin baácboó tái jum, ã wunat táttimah, jwúub boo püd júóhnit, Dios pebhboobút ã tái jumbipna caá.

* **4:4** Gn 1.31

9 Caán yoobópdih tigaá. Pánihna, nihat cääcwađih caán naáwátdih jepahat caá náahap.

10 Yeejép yapna yuhna, bádí jwí teona caá, nihat Diosdih ī jepahat pínah niijná. Caán páantjeh jumni, nihat iiguípna bejnit déedih tái ubni jumna, caandíh jepahnitdihjeh ī tái ubbipna caá. Páant ī tái ubbat pínahdih jéihnit, jwí wéi pâina caá.

11 Páant wā niijátdih bohéna, Jesúíhwâdih ma tái wutuá.

12 Obohjeéhtih, jáap ma jumuchah ennit, biquína meemdih īta joyáh boj tagaá. Páant ī joyáh bojcat pínah niijná, nin pah queétdih ma chaj jumt: Bitadih oina, túinijeh naóhnit, tái chajnit, Jesúsdih ma tái jenah joí cá dahca bojoó. Páant ma chajachah ennit, jáap ma jumuchah yuhna, meemdih ī joyáh bojcan niít. Páant ma tái jumuchah, queét meemdih ī en yac bipna caá.

13 Pánihna, ma pebhna wā juibiat pínah jäh, Dios naáwátdih en naóhnit, Jesúíhwâdih ma tái beh joyánaá.

14 Jesúíhwâdih ī maáta meemdih teo jähä uúbhni, Táini Espíritu ī niijátdih ī naóh yapaatjidih ma tái náhninaá. Páant ī teo jähä uúbúchah, Dios meemdih ī ah wépat ī wühatjidih náhninit, úumcanjeh ma tái wép bohénaá.

15 Páant wā niijátdih ma tái náhninaá, yeó jáap jumat pah Dios naáwátdih chah ma tái bohéátdih nihat ī enat pínah niijná.

16 Meemjéh ma tái eneé, ded pah ma chajatdih, ded pah ma bohéátdihbut. Yeó jáap jumat pah páant míic ma chajaá. Pánih chajna, meemjéh, ma bohénitdihbut iiguípna bejnit déejidih ma tái ubbipna caá.

5

Bita Jesúíhwādih ded pah teo wáacat

¹ Buu bainí meemdíh wā jwúub naáwíhna caá, ded pah Jesúíhwādih ma teo wáacat pínah nijjná. Behnitboó ū yéej chājachah, jāihcan tainijeh naawát caá náahap. Ma íipdih ma naawát pah, behnidihbüt tainijeh ma naawá, ū taut nūumát pínah nijjná. Ma ūdwādih ma naawát pah japatadihbüt tainijeh ma naawá, queétbüt ū taut nūumát pínah nijjná.

² Ma íindih ma naawát pah, behnit yaádhdihbüt tainijeh ma naawá. Ma déewā yaádhdih ma naawát pah, jāihcan, japat yaádhdihbüt tainijeh ma naawá, ū taut nūumát pínah nijjná.

³ Buu éemp wənnit yaádhdih ded pah ma teo wáacat pínahdih wā naóhbipna caá. Dedh déewā wihcannih éemp wənnihdih teo wáacat caá náahap.

⁴ Obohjeéhtih, éemp wənnih mi weh jumna, mi jumna, queétboó caántdih ū teo wáaca naáh. Pánih teo wáacna, Dios ã wətat pah ū chājna caá. Queétdih mi en dawátji pah, queétboó ū jwúub en dawá naáh. Páant ū chājachah enna, Dios ã tui wēina caá.

⁵ Biíh wili éemp wənnih, déewā wihcannih jumna, Dios ã teo wáacatdih mi pāina caá. Pánih jumna, yeó jáap jumat pah Diosdih mi ūbhna caá. Páant mi jumatdih ennit, caántdih ñi teo wáacá.

⁶ Obohjeéhtih, biíh wili éemp wənnihboó mi weñat pínahdihjeh jenah joinít, Jesúsdih jepahcan, iiguípna mi bejbipna caá. Páant mi jumuchah ennit, caántdih ñi teo wáacca bojoó.

7 Nin bútéh wā wütatdih Jesúíhwādihbüt ma jwáub naóh yapanaá, ī túi chājat pínah niijná. Páant ī chājachah ennit, “Í túi chājcan caá”, bita queétdih ī jéih niijcán niít.

8 Ded ã déewādih túi en daocánni, ã wehdih ī índihbüt en daocánni “Weém Jesúlh caá”, niijná yuhna, ã naawátdih ã yap yohna caá. Pánih jumna, Jesúsdih jepahcannitdih chah yeejép ã chājna caá.

9 Dedh éemp wunnih Jesúíhwādih teo wáacnitjeéh mi waadíhichah, sesenta jópchi chah bíbohnih, biicdihjeh áa jumnihjidih ñi waadánaá.

10 “Caánt túinijeh chājnih caá”, ī niijníhdih, mi wehdih túi behanih, miíh muáboó bitadih túi waad jūwát túutnih, Jesúíhwādih teo wáacnih, yeejép yapnitdihbüt teo wáacnih, túinijeh chājnihdih ñi waadánaá. Queét teo wáacnit pínah yaádhdih ñío péanit, ñih wütnadih ñi daacá.

11-12 Obohjeéhtih, éemp wunnit yaádh jáapwā yaádh buág ī jumchah, ñih wütnadih ma daácca bojoó. “Míihwādih teo wáacnih pínahjeh wā jumbipna caá”, Cristodih niijníh yaádh jumna yuhna, tāttimah newédih jwáub bidna, ñita jwáub áa jum tagaá. Pánih chājnit, ī naawátji biíc yoobó ñi péacah, queét yaáhdih peéh chājat áta jum tagaá

13 Pánih chājna, nin pahtbüt ñita chāj tagaá. Teocannit yaádh, muuná yoobó táoh yee naóhnit, bita ī tewatdih en naóhnit, yeejép wéhenitbüt ñita jum tagaá.

14 Pánihna, queét yaádh jwáub áa jumnit, ī weh jumnaáh. Í weha mána, ī wehdihbüt ī túi en dawá naáh. Páant ī chājachah, jwiít Jesúíhwādih eníhcannit “Queét yaádh yeejép chājna caá”, ī jéih

nijjcán niít.

15 *Buu biquína éemp wənnit yaádh Jesucristodih cádahnit, Satanás ã náahatboodih ī chājna caá. Páinhna, bita yaádh páant ī chājcat pínah nijjná, meemdih wā naóhna caá.*

16 *Det Jesúíhwā ī dée wili éemp wənnih mi jumuchah, queétbóó caántdih ī teo wáaca naáh. Páant ī teo wáacachah, bita éemp wənnit, déewā wihcannit yaádhboodih Jesúíhwā ī jéih teo wáacna caá.*

17 *Buu Jesúíhwā ī maátadih ded pah ī chājat pínahdih meemdih wā naóhbipna caá. ī maáta queétdih ī tái en dawát jíib, wēinit ī jíib chāja naáh. Biquína ī maáta, Dios naáwátdih bohénitbut ī jumuchah, bita maátadih ī jíib chājat chah, queét bohénitboodih ī jíib chāja naáh.*

18 *Dios naáwátdih daácni nin pah ã niíj daacátjidih náhniat caá náahap: “Momo jiwiwā trigodih ī caóh chāñchah, queétdih ñi jac chéoca bojoó, ī tái jeémát pínah nijjná”, ãt niíj daacáp tají.* Páant ã daacátji pah māntih, biíhboó “Teonidih ã tewatji jíib, jíib chājat caá náahap”, ãt niíj daacáp tají.* Páant ī nijjátjidih náhninit, Jesúíhwā ī maátadih wēinit, queétdih ī tái jíib chāja naáh.*

19 *Jesúíhwā maátadih biícjeh yeejép dooná naóhnidih joyáh bojat caá náahap. Obohjeéhtih, chénewā, biíc peihcannit biíc yoobó ī nijjichah, caandih ī naóh yacat yoobópdih ã jumna caá.**

20 *Páinhna, ã yéej chājatdih ã cádahíhcah enniti, ñi míic wáacapboó caandih ñi jāihñuá. Páant*

* **5:18** Dt 25.4

* **5:18** Mt 10.10; Lc 10.7

* **5:19** Dt 17.6; 19.5

ñi jāihñachah joinít, bitabat biíc yoobó yeejép ñ chājcan niít.

21 Dios, Jesucristo, ñ níonit ángelwābut ñ enechah, nin pah meemdíh wā wutna caá: Butéh wā naawát pah ma táu chājaá. Pánih chājni jumna, biícdih chah teo wáacnit, biíhdih nump ma teo wáacca bojoó. Nihat Jesúíhwādih biíc yoobó ma chājaá.

22 Det Jesúíhwā ñ maáh waadíhnitdih ma teo jāha uábát pínah jātih, yójahcanjeh, ded pah ñ chājatdih ma túi en ñuun jwáhñú. Páant túi en jwuhcanjeh ma ñíwichah, queét yeejép chājnít ñta jum tagaá. Páant yeejép ñ chājachah ennit, maátajeéh queétdih ma waadáca bojoó. Yeejép chājnít díh waadána nihna, “Queét túi chājnít caá”, niijní pah mata jum tagaá. Meémboó yéejat wihcanni ma jumñú.

23 Búu meemdíh jwuh bainí wā naóhbipna caá. Mahdihjeh ma babhna caá. Pánih babhna, wudah t̄bat, biíh wnatbut meemdíh dawá láa ñ jumna caá. Pánihna, jiwá iguíh macdihbüt bainibit babbat caá meemdíh náahap, míih bácah ñ túi jumat pínah niijná.

24 Maátadih ñi bidatdih jwáub jenah joinít, nin pah wā niíj naóhna caá: Biquí láana det ñ yéej chājachah, nihat jwī jéihna caá. Dios queétdih ñ peéh chājat pínahdihbut jwī jéihna caá. Pánihnit maáta ñ jumíhichah yuhna, queétdih ñi waadáca bojoó. Óbohjeétih, bitaboó ñ yéej chājatdih jwī jéih jwuhcan caá. Pánih jéih jwuhcan yuhna, túi en ñuunnít, yeejép ñ chājachah, jwī jéihbipna caá.

25 Caan páh muntih biquína ñ túi chājachah, nihat jwī jéihna caá. Bitaboó ñ túi chājatdih jéih jwuhcan

yuhna, túttimah jwī jéihbipna caá. Táiniboodíh ded pah jwī jéih bihcan caá.

6

¹ Buu teo wāhnit jwāh ded pah ī chājat pínahdih wā naóhbipna caá. Queét Jesúíhwā jumna, ī maátadih ī tāi teo wāhna naáh. Páant ī chājachah ennit, Jesúsdih jepahnit ī jumuchah jéihna, bitaboó Diosdih, jwī bohéátdihbat ded pah ī jéih yeejép naóhcan niít.

² Ī maáta Jesúíhwā ī jumuchah, queét teo wāhnitbat Jesúíhwā jumna, ī maátadih īta tāi wēi jepahcan tagaá. Obohjeéhtih, páant ī chājachah, ā túican caá. Queétdih ī tāi teo wāhna naáh. Pánih teo wāhna, ī déewā panahnitdih teo wáacna caá ī chājap. Ī maátadih oina, Jesúsdih jéihcannitdih ī teo wāhat chah, ī tāi wēi jepaha naáh. Páant wā wutatdih queétdih ma jwūub naóh yapanaá.

Ded pah Diosjeéh tāi jumat

³ Buu jwī bohéátdih mácah naóhnitdih ded pah ñi chājat pínahdih wā naóhbipna caá. Det mácah bohéra, jwī Maáh Jesucristoíh tāini doonádih náahcan, Dios naáwátdihbat ī tāi bohécan caá.

⁴ “Weém jéih beedáni caá”, niijná yuhna, ī tāi jéihcan caá. Íijnit pah míic wéhena, míic jūihñat tāutnit, ī míic eníhcan caá. Bitadih yeejép dooná ī niijátji jíib, queétdih ī wēi encan caá.

⁵ Yeejép jenah joiná, bitajeéh jéih jumcan, míic jūihnitjeh ī jumna caá. “Dios naáwátdih bohéra, bádí dinerodih jwī bíbohbipna caá”, ī niíj jenah joiná yuh caá.

6 Obohjeéhtih, bainí bíbohatjíh wēina, Diosdih jepahna, túi jumat caá náahap.

7 Jwījwīih cääc jumna, dedé bií déedih jwīt ub jūhcap jī. Būudná, bií déedih jwījéh ub bejcan niít. Pánihna, jwī bíbohat pah bóojeh weñat caá náahap.*

8 Jwī jeémátdih, jwīih yéguehdihbut jwūub chah náahcanjeh, weñat caá náahap.

9 Dawá bií déedih bidna, nemépboó ã yéej chājat túutuchah, nihat yeejépdih chājnít caá Íta jumúp. Queét dawá láá jenah joicánjeh, yeejép chājatdih cádahcan, queétjeh tigaá yeejép ï yapbipna caá. Pánih cádahcan, iiguípna ï bejbipna caá.

10 Det dinerodíh bádí bidna, dedé yeejép ï chājna caá. Biquína pánih bidnitboó Jesúsdih cádahnit, bádí jígahna, tabit ï moh yéejna caá.*

Timoteodihjeh ã naáwát

11 Obohjeéhtih, meémboó Dioíh jumna, yeejép ï chājatdih ennit, “Biíc yoobó weembút wā chājcan niít”, nijjnít, biáboó ma jwei béjeé. Túiniboodíhjeh ma chājaá. Ded pah Dios meemdíh ã wutuchah, caandíhjeh ma jepahaá. Jesúsdih ma túi jenah joyoó. Bitadih ma oyoó. Yeejép yapna yuhna, Jesúsdih ma cádahca bojoó. Bitadih tainijeh ma nūmah jumúú.

12 Jeáboó ãjeéh jumni pínahdih Dios meemdíh ãt níwip jī. Meemdíh ï daabánachah, Jesúsdih ma jepahatdih dawá cääcwädih ma túi naáwáp jī. Pánihna, yeejép yapna yuhna, caandíh ma jepah cádahca bojoó, jeáboó jhibíinit, páantjeh ma jumat túut nijjná.

---

* **6:7** Job 1.21; Sal 49.17; Ec 5.15   * **6:10** He 13.5

13 Diosboó nihatdih át chājap wut jī. Jesucristoboó Poncio Pilatodih ded pah ã jumatdih tái yoobópdih át naáwáp wut jī.* Dios, Jesucristojíh ī enechah, nin pah meemdih wā wēp naóhna caá:

14 Páant meemdih wā wutatdih ma tái jepahaá. Jwī Maáh Jesucristo ã jwáub dei jūuwát pínah jātih, ã wutat pahjeh ma chājaá, cāacwā meemdih ī naóh yaccat pínah nijjná.

15 Á náahni yeó jáapdihjeh Dios ã wāhdih ã jwáub wah deyabipna caá. Dios táini, caanjéh tigaá nihat cāacwā ī maáh. Nihat cāacwā ī maáta chah maáh caá ã jumup.

16 Caanjéh tigaá páantjeh jumni, yeh iigátjíh ã jumna caá. Páant ã jumchah, jwiít cāacwā ã yeh iiguípna jéih bejcan, caandih jwít en jhicáp jī.* Buu láabut caandih jwī en jhicán caá. Caánboodih jwī weñat dée caá. “Meém chah wēpni caá”, caandih jwī niij jíh. Páant tií ã jumuh nah.

17 Dawá bií dée bíbohnitdih nin pah ma wutuá: “Weemdhíh dedé judhdat wihcan caá”, ī niij jenah joicá bojo naáh. īih bií déedih buudní pínahjeh ã jumchah, caandih ī tái jenah joicá bojo naáh. Dios nihat jwī náahatdih ã wāhchah jéhnit, caánboodíhjeh ī tái jenah joyó naáh.

18 Pánihna, táinidih chājnit, bitadih iih bií déedih wāhna, tái teo wáacnit ë jumuh naáh.

19 Páant ī chājachah enna, Dios pebhna ī jūlbínachah, queétdihbat ã tái chāj jwáubanachah, caánboó páantjeh ī tái jumbipna caá.

Pablo Timoteodih ã péé naáwát

---

* **6:13** Jn 18.37   * **6:16** Sal 104.2

20 Timoteo, Dios meemdih ã naáwát t̄ātnidih ma táí bohénaá. Ma quíib b̄uudcá bojoó. Biquínaboó Diosdih jéihcannit, jenah joicánnit pah ī wéhena caá. Bitaboó yee naóhna, “Wā bohéát táí jéihnit ī bohéát caá”, ī niijná ȳuh caá. Páant ī niíj naáwáchah, ma joyáh bojoó.

21 Biquína páant ī niíj naáwáchah joinít, Jesúsdih īt cádahap w̄ut j̄i.

Dios meemdih b̄udí oinit, ã teo wáaca naáh.
Páant bóojeh tigaá.

Pablo

Dios ã jáap naáwát tólih New Testament in Cacua

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cacua

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cacua

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
34c9543b-57a6-5290-ab7b-4fa15529a7e2